

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ, БЕОГРАД
по ревизији сврсисходности пословања
„Превенција и сузбијање вршњачког насиља у школама“**

**Број: 400-390/2022-03/45
Београд, 11. април 2023. године**

САДРЖАЈ:

1. УВОД.....	3
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	4
2.1 Изостанком указивања на квалитет извештавања о остваривању програма заштите од насиља свим школама и примере добре праксе у спровођењу овог програма, пропушта се прилика да и на овај начин Министарство просвете пружи практичну помоћ школама да унапреде функционисање система заштите ученика од вршњачког насиља.....	4
2.1.1 Министарство просвете не пружа свим школама повратну информацију о квалитету извештаја о остваривању програма заштите од насиља	4
2.1.1.1 Опис несврсисходности.....	4
2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	4
2.2 Изостанком указивања на квалитет извештавања о остваривању програма заштите од насиља свим школама и примере добре праксе у спровођењу овог програма, пропушта се прилика да и на овај начин Министарство просвете пружи практичну помоћ школама да унапреде функционисање система заштите ученика од вршњачког насиља.....	5
2.2.1 Министарство просвете није утврдило Листу школа које су својим активностима постале примери добре праксе у спровођењу програма заштите од насиља	5
2.2.1.1 Опис несврсисходности.....	5
2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	6
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА.....	6

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Превенција и сузбијање вршњачког насиља у школама“ број: 400-390/2022-03/24 од 19. децембра 2022. године Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије, Министарства просвете, захтевала достављање одазивног извештаја.

Министарство просвете је доставило одазивни извештај Број: 021-02-00067/1/2022-16 од 21. марта 2023. године, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.

2.1 Изостанком указивања на квалитет извештавања о остваривању програма заштите од насиља свим школама и примере добре праксе у спровођењу овог програма, пропушта се прилика да и на овај начин Министарство просвете пружи практичну помоћ школама да унапреде функционисање система заштите ученика од вршњачког насиља

2.1.1 Министарство просвете не пружа свим школама повратну информацију о квалитету извештаја о остваривању програма заштите од насиља

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Школе су у обавези да Министарству просвете достављају годишњи извештај о остваривању програма заштите од насиља, а који нарочито треба да садржи анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области, број и врсту случајева вршњачког насиља, предузете интервентне мере и активности и њихове ефекте, у складу са Протоколом поступања у одговору на насиље.

Иако Министарство просвете напомиње да школе достављају наведени извештај као део извештаја о раду школе, у овој ревизији утврдили смо да је само једна од одабране четири школе, у посматраном периоду, сачинила наведени извештај, док су преостале три школе активности на реализацији Програма заштите од насиља приказале кроз годишњи извештај о раду тима за заштиту од насиља. Међутим, ни у једном од ових извештаја нису приказани подаци на основу којих би се могао стећи потпуни увид у оствареност програма заштите од насиља и његове ефекте.

Министарство просвете не пружа свим школама повратну информацију на годишњем нивоу о квалитету извештавања о остварености програма заштите од насиља, већ само појединим школама које су биле предмет стручно-педагошког надзора и спољашњег вредновања квалитета рада. Наведено ствара ризик од тога да Министарство просвете прикупљањем извештаја са недовољно информативним садржајем пропушта прилику да се информише о стању у овој области у свим школама на годишњем нивоу, а у циљу правовременог предлагања мера за ефикаснију заштиту ученика од вршњачког насиља.

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарству просвете дата је препорука да свим школама упути смернице за израду извештаја о остваривању програма заштите од насиља, како би ови извештаји могли да пруже конкретније информације о квалитету реализације овог програма.

Министарство просвете доставило је оверен Одазивни извештај у коме се наводе мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја, као и мере и активности које ће бити предузете у наредном периоду ради отклањања несврсисходности.

Донето је Решење о образовању Радне групе за измену и допуну Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Правилника о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, Број: 119-01-00018/2023-20 од 10. јануара 2023. године. Како се наводи у Одазивном извештају, имајући у виду да је у току измена законске и подзаконске регулативе, планирано је, између осталог, да се у оквиру подзаконске регулативе појача део који се тиче извештавања. Након измене законске и подзаконске регулативе школама ће бити упућен допис, а на Националну платформу „Чувам те“ биће постављен едукативни текст и препорука да је важно да се све школе упознају са садржајем и примене наведене смернице.

У Одазивном извештају наведено је да су лица одговорна за предузимање наведене мере исправљања шеф Одсека за људска и мањинска права у образовању и начелник Одељења за координацију рада школских управа, а да ће мера исправљања бити извршена током школске 2023/2024. године и континуирано.

Доказ: Решење о образовању Радне групе за измену и допуну Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Правилника о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, Број: 119-01-00018/2023-20 од 10. јануара 2023. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

ПРИОРИТЕТ 3 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до три године.

2.2 Изостанком указивања на квалитет извештавања о остваривању програма заштите од насиља свим школама и примере добре праксе у спровођењу овог програма, пропушта се прилика да и на овај начин Министарство просвете пружи практичну помоћ школама да унапреде функционисање система заштите ученика од вршњачког насиља

2.2.1 Министарство просвете није утврдило Листу школа које су својим активностима постале примери добре праксе у спровођењу програма заштите од насиља

2.2.1.1 Опис несврсисходности

Листу школа које су својим активностима постале примери добре праксе у спровођењу програма заштите од насиља, у складу са Законом о основном образовању и васпитању и Законом о средњем образовању и васпитању утврђује министар задужен за послове образовања и васпитања. Ова листа није утврђена, а у Министарству просвете образлажу да комплексност феномена вршњачког насиља и утицај више фактора на манифестовање вршњачког насиља усложњава процес одређивања критеријума за израду правичне листе школа које би представљале пример добре праксе.

Последица наведеног је пропуштена прилика да се указивањем на школе које остварују добру праксу у спровођењу програма заштите од насиља, осталим школама обезбеде практичне смернице за ефикасније дефинисање и спровођење овог програма.

2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарству просвете дата је препорука да утврди листу школа које су својим активностима постале примери добре праксе у спровођењу програма заштите од насиља, у циљу пружања помоћи школама у области превенције и заштите од вршњачког насиља.

Како се у Одазивном извештају наводи, Радна група за превенцију и спречавање насиља у школама закључила је да је потребно приступити изменама законске и подзаконске регулативе, између осталог, у циљу измене чланова Закона о основном образовању и васпитању и Закона о средњем образовању и васпитању, а који се односе на утврђивање листа школа које су својим активностима постале примери добре праксе у спровођењу програма заштите од насиља. Даље се наводи, да је Министарство просвете упутило позив установама да доставе примере добре праксе превентивног рада, а да саветници спољни сарадници за заштиту од насиља пружају помоћ установама у области превенције и заштите од вршњачког насиља. Њихово ангажовање планирано је и у наредном периоду, посебно у области решавања конкретних ситуација.

Наведено је да су лица одговорна за предузимање наведене мере исправљања шеф Одсека за људска и мањинска права у образовању и начелник Одељења за координацију рада школских управа, а да ће се мера исправљања извршавати континуирано.

Доказ: Записник са закључцима Радне групе за превенцију и спречавање насиља у систему образовања и васпитања, од 20. децембра 2022. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су планиране мере исправљања, наведене и описане у одазивном извештају који је поднео Субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из Одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из Одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
11. април 2023. године